

Handläggare: Elisabeth Forsberg Uvemo
Telefon: 08-508 33 010

Till
Utbildningsnämnden
2008 08 21

Åtgärder mot skolk, mobbning och kränkande behandling inom skolan

Svar till kommunstyrelsen på remiss av ”Motion (2008:41) om åtgärder mot skolk, mobbning och kränkande behandling inom skolan” från Eivor Karlsson (mp).

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Thomas Persson
Direktör

Håkan Edman
Grundskolechef

Sammanfattning

Eivor Persson (mp) föreslår i en motion till kommunfullmäktige en mängd åtgärder mot skolk, mobbning och kränkande behandling inom skolan. Motionären menar att de lagar som rör skolans område i stort sett är bra men att det är i tillämpningen det ibland brister. Enligt motionen är en engagerad skolledning och ett fungerande samarbete över myndighetsgränserna avgörande när det gäller mobbning, kränkningar och skolk.

Arbetet med trygghet och studiero är ett högt prioriterat område i Stockholm stad. Gemensamma riktlinjer för stadens skolor har tagits fram i syfte att konkretisera ansvar och befogenheter på olika nivåer samt vara ett stöd i skolornas arbete när olika situationer uppstår och för de planer och rutiner skolorna ska/behöver ha.

Utbildningsförvaltningen föreslår utbildningsnämnden att godkänna förvaltningens synpunkter som svar på remissen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på grundskoleavdelningen i samråd med gymnasieavdelningen inom utbildningsförvaltningen.

Bakgrund

Eivor Persson (mp) föreslår i en motion till kommunfullmäktige en mängd åtgärder mot skolk, mobbning och kränkande behandling inom skolan. Motionären menar att de lagar som rör skolans område i stort sett är bra men att det är i tillämpningen det ibland brister. Enligt motionen är en engagerad skollledning och ett fungerande samarbete över myndighetsgränserna avgörande när det gäller mobbning, kränkningar och skolk och vad som behövs.

I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att ge utbildningsnämnden i uppdrag:

1. att få till stånd en bättre fungerande samverkan mellan skola, socialtjänst, fritidsverksamhet samt barn- och ungdomspsykiatri.
2. att undersöka möjligheterna att använda BUSS-projektet som en förebild.
3. att klargöra för skolornas ansvariga att de måste se till att lagar och föreskrifter tillämpas bättre och fullt ut.
4. att klargöra för skolornas ansvariga att vid problem ska alla involverade omedelbart kallas till skolan för ett konstruktivt samtal och att en skriftlig handlingsplan upprättas.
5. att uppmana skolorna att anordna obligatoriska temadagar om skolk, mobbning och kränkningar där även vuxenmobbning tas upp.
6. att klargöra för skolornas ansvariga att oanmäld ströfrånvaro inte får tillåtas att utvecklas till skolk.
7. att till kommunfullmäktige redovisa vad som planeras och pågår när det gäller insatser mot mobbning och kränkningar.
8. att till kommunfullmäktige redovisa siffror utvisande dels hur många barn som behöver extra stöd, dels omfattningen av frånvaro i skolan.
9. att till kommunfullmäktige redovisa antalet skolsköterskor, kuratorer samt om lärare per elev har minskat eller ökat sedan 2006.

Förvaltningens synpunkter

Skolk, mobbning/kränkande behandling och Barn och elevskyddslagen

Arbetet med trygghet och studiero är ett högt prioriterat område i Stockholm stad och i det arbetet är just arbetet mot skolk, mobbning och annan kränkande behandling centralt. Under våren har ett långsiktigt arbete startat för att på olika sätt stödja skolorna i detta viktiga arbete. Gemensamma riktlinjer för stadens skolor har tagits fram i syfte att konkretisera ansvar och befogenheter på olika

nivåer samt vara ett stöd i skolornas arbete när olika situationer uppstår och för de planer och rutiner skolorna ska/behöver ha. Materialet innehåller skrivningar kring de områden som berörs i motionen (särskilt förslag 1-7).

Alla skolor i staden har likabehandlingsplaner och har också att följa riktlinjerna i arbetet med trygghet och studiero. I en mål- och resultatstyrd verksamhet är det den enskilda skolans (rektors) ansvar att avgöra hur undervisningen ska bedrivas samt ta ansvar för resultatet. Skolhuvudmannens ansvar är att skapa de förutsättningar som krävs för att skolans slutresultat och läroplanens mål ska överensstämma och följa upp resultaten. Under hösten kommer utbildningsförvaltningen därför att skapa en webbplats inom ramen för detta område. Där kommer man bland annat att hitta exempel på likabehandlingsplaner, länkar till organisationen som kan erbjuda stöd (polis, kyrkan m.fl.) och länkar till aktuell lagstiftning.

Samverkan

En tydlig samverkan mellan skola och socialtjänst är av yttersta vikt särskilt vad gäller barn som riskerar att fara illa eller far illa. Myndigheter har en allmän skyldighet att samverka enligt 6 § i förvaltningslagen.

Inför överföringen av stadens grundskolor till utbildningsnämnden den 1 juli 2007 genomfördes en kartläggning av skolans samverkanspartners och kring vilka frågor som samverkan vanligtvis sker.

För en övergripande samverkan finns idag den s.k. stadsgemensamma 15-gruppen som har till uppgift att diskutera gemensamma frågor som t.ex. rutiner för samverkan och hur man kan tydliggöra ansvarsgränser. I denna 15-grupp finns det representanter från samtliga stadsdelsförvaltningar. Till denna 15-grupp är det också kopplat beredningsgrupper. I beredningsgruppen kring ”samverkan mellan skola och socialtjänstens IoF-verksamheter” har en snabbinventering gjorts av hinder för samverkan och idéer kring hur samverkan kan förbättras. Denna redan pågående samverkan har som syfte att utveckla samverkan på den lokala nivån.

I ett tidigare ärende under våren 2008 – Vikten av föräldrars medverkan i stadens skolor, dnr 08-402/767, ställer sig utbildningsförvaltningen positiv till att i samverkan med socialtjänstförvaltningen fortsätta att sprida kunskap om *Guldsitsen* och liknande tankemodeller, för elevers och föräldrars medverkan i stadens förskolor och skolor i syfte att förbättra den psykosociala miljön. Förhållningssättet innebär i korthet att alla föräldrar oavsett bakgrund ska ses som en resurs för sitt barn och bemötas med likvärdig respekt. Skolans former för möten och kontakter med elevens föräldrar måste anpassas så att föräldrarna har

möjlighet att delta i den önskade dialogen. Föräldrarna ses som en bundsförvant i arbetet med att klara förskolans/ skolans mål. I ärendet står vidare att förvaltningarna också vill lyfta fram betydelsen av att utvecklingen sker i samarbete mellan förskola/skola och socialtjänst, för att ökar möjligheter till tidiga insatser kring barn och unga som riskerar att fara illa.

Uppföljning

Vad gäller uppföljning så sker den alltid i samband med skolornas kvalitetsredovisningar. Sedan hösten 2007 ska elevers ogiltiga frånvaro delges elev och vårdnadshavare i samband med terminsintyg/terminsbetyg. När samtliga skolor har implementerat frånvaromodulen på Skolwebb (grundskola) och Fronter (gymnasieskola) kommer utbildningsförvaltningen att kunna redovisa dessa siffror på stadsnivå. I direkt anslutning till inlämningen av skolornas kvalitetsredovisning genomförs också den så kallade pedagogiska revisionen. Där sker en fördjupad diskussion, utifrån kvalitetsredovisningen, mellan biträdande grundskolechef och varje skolas ledningsgrupp i syfte att uppmärksamma de uppföljningsområden som är aktuella för den enskilda skolan (förslag 8 och 9).

Redovisningen kring elever i behov av särskilt stöd i sammanställd form finns inte stadsövergripande. Det åligger varje enskild rektor att ha kontroll över och se till att de elever som har behov av stöd i någon form också får det. Stödbehoven kan se olika ut beroende på anledning, omfattning och utformning. Även skolans organisation påverkar. En sammanställning av antalet barn inte skulle ge en rättvisande bild. Detsamma gäller om staden i statistikform skall redovisa hur skolornas elevhälsoteam är utformade.

Skolverket har under 2008 tagit fram ett publikt ”skolblad” för alla skolor. Där finns statistik för flera år bakåt i tiden kring bl a lärartäthet, andel lärare med pedagogisk behörighet, betyg mm. Ett exempel från Bagarmossens skola bifogas.

Förvaltningens förslag

Utbildningsförvaltningen föreslår utbildningsnämnden att godkänna förvaltningens synpunkter som svar på remissen.

Bilaga

Bilaga 1 Motion om åtgärder mot skolk, mobbning och kränkande behandling inom skolan från Eivor Persson (mp).

Bilaga 2 Exempel på Skolblad från Skolverket